

Söd Ra

Södertörns Radioamatörer

Nyhetsblad **1-2010** 2010-01-06

SKØQO

www.sk0qo.com www.sk0qo.se

Red SMØFDO - Lasse

Ansv utg SMØYDQ - Gun Ahtola

SKØQO-nät på kortvåg

Söndagar kl 10.00 SNT/SST på 3633 kHz
+/- QRM kör vi även i fortsättningen. Vi hoppas att fler amatörer hittar hit!

QRS-nät på kortvåg.

Lördagar kl 14.00 SNT/SST på 3545 kHz
+/- QRM. Häng med i långsam takt CW!

Infomöte

Onsdagen den 13 jan. kl 19.00. Kvarnbäcksskolan, Mostensvägen 4, Jordbro.

Vi berättar om vår verksamhet och om vad Amatörradio är. Du får också veta mer om vår kommande kurs.

Alla gamla och nya intresserade är välkomna. Medlemmar, ta gärna med någon intresserad bekant.

Vi bjuder på fika. Ingen föränmälan.

Alla är välkomna!

QO-net och SSA-bulle på SKØQO/R

Varje **söndagskväll kl 20.30** svensk tid.

Kanal **R3x - 145.6875 MHz** och **RU6 - 434.750 MHz** (minus 2 MHz skift). Aktuell info från klubben och övriga landet. Kom med och checka in!

Medlemsavgiften

Med detta utskick medföljer ett inbetalningskort. Du noterar säkert att avgiften är förändrad jämfört med tidigare år.

Detta beror på ett årsmötesbeslut, och anledningen är förhöjda hyror, ett ev anskaffande av klubblokal och radio-QTH, samt ytterligare satsningar för medlemmarna, speciellt då ungdom.

Avgiften har under mina 11 år i klubben varit samma hela tiden, en ändring känns väl motiverad. De nya avgifterna är väldigt låga, jämfört med de flesta andra föreningar. Vi tackar alla, även icke så aktiva för ert stöd!

Bespara kassören en massa extra jobb med påminnelser och betala in i tid!

/Red

Kallelse till SödRa:s årsmöte

Du kallas till SödRa:s årsmöte **söndagen den 7 mars kl 14.00** i Kvarnbäcksskolan.

Ärende enl stadgarna. Möteshandlingarna finns tillgängliga i lokalen från kl 13, samt på mötet onsdagen den 24 februari och framåt.

Efter förhandlingarna bjuder klubben föränmälda på mat. För att vara säker på att få mat, anmäl dig till SMØYDQ Gun senast den 4 mars på e-mail sm0ydg@ssa.se eller tel 08-745 06 46.

Kallelsen går, förutom via Internet, endast ut på detta sätt. Kolla bullen och klubbens hemsida www.sk0qo.com för ytterligare info.

Välkomna hälsar styrelsen!

Ett förslag till stadgeändring finner du på sidan 3.

Amatörradiokurs Södertörns Radioamatörer SKØQO våren 2010

Veckoslutskurs för amatörradiocertifikat -

Bli sändaramatör

För Dig som vill bli amatör. Lärare Raymund Band/SM5XLP. Totalt fem dagar fördelade på tre helger.

Del 1 Lördag - söndag 10-11 april kl. 08.30 - 17.00

Del 2: Lördag den 8 maj kl. 09.00 - 17.00

Del 3: Lördag - söndag 29-30 maj kl. 09.00 - 17.00

Avgift: 250:- plus medlemsavgift för Dig som ej är medlem i SödRa tidigare. Ungdom t o m 20 år; halva avgiften. Kurslitteratur 350:- tillkommer. Provtagning för cert sker sista söndagen kl 13.00.

ABF Södertörn

Upplysningar och anmälningar genom:

Gun /SMØYDQ 08-745 06 46

eller

Lasse/SMØFDO 08-500 102 60

mail: kurs@sk0qo.se

Program för Södertörns Radioamatörer våren 2010 (reservation för ändringar)

Onsdag 13 jan Klubbmöte. Öppet hus och vårens första klubbmöte.

Vi berättar om vår verksamhet och om vad Amatörradio är. Du får också veta mer om vår kommande kurs.

Alla gamla och nya intresserade är välkomna. Medlemmar, ta gärna med någon intresserad bekant.

Vi bjuder på fika. Ingen föränmälan.
Alla är välkomna!

Onsdag 20 jan. Klubbträff: UCX-log. Kom och lär er logga i detta program, SKØQO använder nu detta program för all loggning både tester som vanliga QSO:n kommer att presenteras.

Söndag 24 jan. DLØ möte kl 13.00 i Täby Byängsskolan matsal. Se annons på nästa sida.

Onsdag 27 jan. Klubbmöte: Presentation av klubbstugor enligt artikel på sidan 9, samt bildvisning från objekten. Säg din mening i denna fråga.

Onsdag 3 feb. Klubbträff: ev Tema.

Onsdag 10 feb. Klubbmöte: Fjärrstyrning av radio. Föredrag av Jan-Olof/SMØIFP

Onsdag 17 feb. Klubbträff: ev Tema.

Onsdag 24 feb. Klubbmöte: Tema Contest-teknik. Bl a Sande /SM7WXZ berättar, samt ett eventuellt bildande av en contestgrupp i klubben.

Onsdag 4 mars. Klubbträff: ev Tema.

Söndag 7 mars. Årsmöte Södertörns Radioamatörer kl 14.00 i Kvarnbäcksskolan, handlingar finns tillhanda från kl 13.00 / samt på klubbmötena fr o m den 24/2. Sekallelse på sid 1.

Onsdag 10 mars. Klubbmöte: Att bygga HF PA själv. Rör eller transistorer? En del teori men mest praktiska tips!
Föredrag av Tore SMØDZB.

Onsdag 17 mars. Klubbträff: ev Tema.

Lördag 20 mars. kl 10-16. Amatörradiomässa med Svriges största loppmarknad i Eskilstuna (SK5LW), Munktellarenan. Samåkning?

Onsdag 24 mars. Klubbmöte: Vad är det nyaste i SDR (Software Defined Radio)-frågan? Tilman SMØJZT kommer och demonstrerar samt visar fjärrstyrning.

Onsdag 31 mars. Klubbträff: ev Tema.

Onsdag 7 april. påsklov Klubbträff: ev Tema.

Lörd 10 apr - sönd 11 apr.

Kursen "Bli Sändaramatör" del 1 av 3 Grundkurs för Dig som vill bli sändarama-

tör. Kursen är uppdelad på 3 helger, dvs 5-6 dagar. Del 2 är lördagen den 8 maj (ev 9/5)(1-2 dag), samt del 3 är den 29-30 maj (2 dagar).

Provtagning sker den 30 maj ca kl 13.00 med en av SSA:s provföretare.

Anmälan till kursen tas emot per e-post till (kurs@sk0qo.se) dit du även kan skicka frågor om det finns. Övrig information om kursen kan fås per telefon av Lasse 08-500 102 60 eller Gun, 08-745 06 46.

Onsdag 14 april. Klubbmöte: D-STAR och tekniken bakom, vad finns det för möjligheter

Föredrag av Johan SMØTSC.

Fredag 16 april-söndag 18 april.

Göteborgs Radiounion anordnar "Tillsammans i Göteborg" med bl a SSA Årsmöte 2010. Se <http://www.radioaktiv.se/ssa2010/> boka redan nu !!

Onsdag 21 april. Klubbträff: ev Tema.

Onsdag 28 april. Klubbmöte: APRS - Vad kan vi amatörer använda APRS till mer än att se var vi finns...

Föredrag av Kjell SMØFOB o Jan-Olof SMØIFP.

Onsdag 5 maj. Klubbträff: ev Tema.

Lörd 8 maj. (- sönd 9 maj) Kursen "Bli Sändaramatör" del 2 (se 10-11/4).

Onsdag 12 maj. Klubbmöte: Bodens Fästning. Föredrag av Björn SMØYUZ.

Onsdag 19 maj. Klubbträff: ev Tema.

Temakvällar: Vissa klubbträffar har vi möte utan särskilt program. Då finns ingen föredragshållare, då har vi möjlighet att ta upp ett speciellt tema. Ett bra sätt att utbyta info, ställa frågor och fördjupa sig i ett ämne. Medverka du också, enkelt eller svårt spelar ingen roll. Vill du ta upp något speciellt ämne, meddela detta så annonserar vi i bullen/QO-nätet och på hem sidan. Dessa kvällar är radion också uppkopplad för den som vill köra kortväg.

Klubbprogrammet genomförs i samarbete med:
ABF Södertörn

Onsdag 26 maj. Klubbmöte:

Sven SM5LE.kåserar om sitt radioliv och underhåller med musik.

Lördag 29 maj. Radioloppis i Nykvarn, prel datum.

Lörd 29 maj - Sönd 30 maj. Kursen "Bli Sändaramatör" del 3 (se 10-11/4). Provtagning söndagen den 30 maj ca kl 13.

Onsdag 2 juni. Klubbträff:

Nytt om ubåtsskandalen med SMØAIG.

Lördag 5 juni - Söndag 6 juni. Museum Ships Event 2010.

Vi kör radio från Isbrytaren Sankt Erik vid Vasamuseet, Djurgården. Operatörer/funktionärer anmäl er till Petri/SAØAPH för att få en plats ombord då antalet deltagare är begränsat.

Onsdag 9 juni. Klubbmöte: Kustradio, Flygradio.

Föredrag av Karl-Arne SMØAOM.

Trevlig sommar!

Reservation för ändringar. För en dags-aktuell programinformation, kolla SSA-Bullen/QO-nätet eller klubbens hemsida; www.sk0qo.se

Om inte annat anges hålls mötena på Kvarnbäcksskolan, Mostensvägen 4, Jordbro. GPS/Navigator sök efter Kvarnbäckspasset 4 eller N59° 08' 55.01" E18° 08' 24.74"

Möteskvällar öppnar vi kl 18.30. Programpunkter startar 19.30. Fika finns från ca kl 19.00.

Fieldday 8SØDAY Gärdet

Ett samarbete mellan klubbarna i distriktet.

Denna är planerad till försommaren men datum är ej bestämd.

Håll uppsikt på SMØ-sidan.

Distriktsmöte i SMØ söndagen den 24 januari 2010, kl. 13.00

Plats: Byängsskolans matsal i TÄBY. Vägbeskrivning finns på www.sk0mt.net under fliken: "Var finns vi?".

Skylltning kommer att finnas på plats.

Inlotsning sker på 145.525 MHz.

Program:

Vice DLØ Göran Eriksson/SM5XW hälsar välkommen.

DLØ Robert Malmqvist/SM0TAE gör en resumé över året som gått.

Presentation av Anders Larsson/SM6CNN; föreslagen av SSA:s valberedning till nyval som vice ordf. i SSA:s styrelse.

Val av distriktsledare. Valberedningen presenterar förslag.

Lotteridragning i TSA:s nyårslotteri.

Calle Walde/SM5BF berättar om långvåg o kortvåg i ett historiskt perspektiv.

Ordförande Tore Andersson/SMØDZB berättar om aktuella frågor i SSA.

Allmän frågestund.

Avslutning: Vi bjuder på gemensamt fika med tillbehör.

Alla hälsas hjärtligt välkomna!

DLØ - Robert Malmqvist/SMØTAE / vDLØ - Göran Eriksson/SM5XW

Medlemsnytt

Nyttillkomna medlemmar och signaler under hösten

Vi har nöjet att hälsa följande nya medlemmar välkomna!

Grattis till nya SAxB-signaler!

Broman, Adam	SKÄRHOLMEN
Dagsköld, Richard	ÅKERSBERGA
Camuz, Muzzafer	HANINGE
Eriksson, Krister	SKARPNÄCK
Ersson, Uno	SKÖNDAL
Franzén, Peter	ENKÖPING
Roselius, Christoffer	HANINGE
Tornberg, Claes	TÄBY
Österberg Björn	HANDEN
SA5BJC Torstensson, Christer	NORRKÖPING
SAØAKZ Korposoff, Bo	SKÖNDAL
SAØBIW Wennergrund, Per	FARSTA
SAØBIY Jonsson, Stefan	SALTSJÖ-BOO
SAØBIZ Zippert, Daniel	SÖDERTÄLJE
SAØBJB Bodin, Stig	SÖDERTÄLJE
SAØBJD Karlström, Åsa	UTTRAN
SAØBJF Frank, Leif	MÄRSTA
SAØBJH Hardi, Saman	BRO
SAØBJL Norlander, Lars	SOLLENTUNA
SMØLGT Hansson, Mikael	N. SORUNDA
SMØJZV Floreteng, Thomas	HANINGE

Ny DL-Ø

Valberedningen söker en ny distriktsledare. Intresserad? Eller vet Du någon som kan tänkas vilja ställa upp.

Hör av dej till valberedningen:

SM5TC Arne, 08-6120023

SMØFDO Lasse, 08-500 102 60

SMØULS Torbjörn, 08-882010

Tävlingen "DX Afrika 2009" fortsätter t.o.m. januari 2010 – Fina priser !

1. VX-170E, 2 m Handstation 5 W, vattentät.

2. Nätaggregat MS-280, 28 A, 9-15 V, med två instrument.

3. G5RV-plus antenn från Radio Works.

Häruöver får respektive pristagare (1-3) en Afrikapryl ur Görans SM5XW samling.

Regler i "DX Afrika 2009":

Alla länder som tillhör världsdelen Afrika ingår i tävlingen.

Samtliga amatörradioband ingår och trafiksätten CW, SSB och PSK/RTTY gäller.

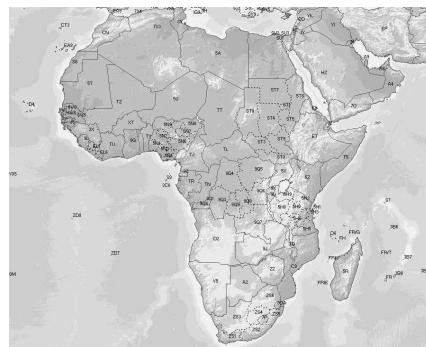
QSO i andra tävlingar (tester) gäller ej!

Tävlingsperiod är 2009-02-01 - 2010-01-31.

Tävlings-QTH måste vara någonstans i Sverige. Även fritids-QTH'n / mobil accepteras.

Utförliga regler på www.sk0qo.se och i förra SödRa-nytt.

Loggutdrag skickas till klubbens boxadress senast den **15 februari**.

Viktigt QTC!

Onsdag 27 jan. Klubbmöte: Presentation av klubbstugor enligt artikel på sidan 9, samt bildvisning från objekten.

Säg din mening i denna fråga. Det är mycket viktigt för oss att få medlemmarnas åsikter.

/Styrelsen

Styrelsen föreslår en mindre stadgeändring att behandlas på SödRas årsmöte den 7 mars:

Styrelsens förslag till stadgeändring

Förslag att ändra texten § 4 till:

Medlem erlägger en årlig medlemsavgift vars storlek fastställs av årsmötet som också beslutar om senaste betalningsdag. Medlemskap träder i kraft när årsavgift har **registrerats**.

Vid beviljat medlemskap under de två sista månaderna av verksamhetsåret, **gäller det kommande årets medlemsavgift även för den tid som är kvar av innevarande år.**

Årsmötet äger rätt att besluta om differentierad medlemsavgift för ungdom, familj eller förening, samt del av år.

Ändringen gäller fetmarkerad text. Stadgarna kan du ladda ner från vår hemsida www.sk0qo.com.

Höstens kurs

Det var som vanligt god uppslutning vid höstens kurs som samlade 17 deltagare.

Ray XLP anlände från Eskilstuna, och lektionerna avlöpste utan problem.

Förutom teori, byggdes dipol-antennerna, samt tränades QSO-trafik.

På sista söndagen var det provdags. Nya signaler kan du se på sidan tre i denna tidning.

Tack vare supersnabb hantering av SSA fick de första sin signal med vändande post redan på tisdagen.

Några av de nya hörs på radion samt besöker klubben, medan ett antal brukar försvinna bort i etern.

En uppmaning, försök att vid åtråmstone något tillfälle besöka klubbens aktiviteter. Eller checka in vid söndagens bulletiner/QO-nät. Detta uppskattas.

Lycka till på banden och vi hörs!

/SMØFDO Lasse

Fr v Krister Eriksson, Evelyn Bainbridge, Christer Torstensson, Leif Frank, Stefan Jonsson, Åsa Karlström, Daniel Zippert, Ray/SM5XLP, Pontus Rylander, Lars Norlander, Adam Broman (längst fram), Christoffer Roselius, Saman Hardi, Stig Bodin, Claes Tornberg och Peter Franzén.

På bilden saknas Torbjörn Gahlin. Ytterligare två deltagare hoppade in vid andra kurshelgen

Lååångt julbord

Årets julbord avhölls i skolans matsal. 35 pers samlades till detta läckra bord, som tillverkats av ett antal klubbmedlemmar, därav det låga priset. TACK!/red

Fyrhelg på Fyskeppet Finngrundet

En av årets höjdpunkter avlöpste helgen den 14-16 augusti.

Hög aktivitet med tre stationer igång samtidigt, många operatörer och besökare förhöjde stämningen till max. Trots halvdåliga conds, avverkades 670 QSO denna helg.

En välbesökt skeppsfest avnjöts under lördagskvällen.

Nu väntar vi på nästa tillfälle på museifartygen.

Stort Tack till Sjöhistoriska Museet för gästvänligheten!

Vid en av operatörsplatserna: SMØBYD Hans (still going strong), SAØBFW/Wittish ("Wille") med sonen Max. Wille körde här sina första CW-QSO'n och är numera flitig på QRS-nätet varje lördag kl 14.

Uppdatering av medlemsregistret.

Södertörns Radioamatörer håller på att uppdatera sitt medlemsregister. En nästan hopplös uppgift då det under många år inte har funnits så mycket information om medlemmarna än det absolut nödvändigaste, knappt det.

För att förenkla arbetet för föreningen, vill vi att så många som möjligt fyller i vår **medlemsformulär** som Ni hittar på hemsidan. Det finns under **Medlemmar** i den högra spalten, och strax under texten Medlemsförteckning SKØQO.

Klicka på länken och börja fylla i. Vi vill gärna ha den så komplett ifylld som möjligt. Information om åldern frågas det ofta om i en förening då det lämnas in statistik till bl a kommunen. Behövs även för att få in rätt avgift på ungdomsmedlemmar då den åldern är förändrad för

i år. Man är ungdomsmedlem till och med det år man fyller 20 år.

Det är av föreningens intresse frågar vi även hur länge du har varit medlem i SKØQO utan uppehåll. Även när du fick din licens eller tillstånd för att köra amatörradio, och olika steg.

Intresse inom Amatörradiohobbyn är bra att känna till för att kanske erbjuda just dig ett föredrag som Du är intresserad av mm mm

Detta **medlemsformulär** används även för uppdatering av NY adress, NY e-postadress NY telefon, skype, mm. Dvs all ny info om dig som kan vara i intresse för att dina uppgifter i vårt medlemsregister ska fungera. Kolla så rätt uppgifter står i den medskickade medlemslistan.

Där finns även en fråga om du vill hämta dina **QSL-kort** hos SKØQO, sätt kryss i

rutan om du vill. Uppdatera gärna den informationen också.

Vi hoppas att under året få in alla medlemmars uppgifter. Har du lämnat dem förut, så uppdatera oss gärna med ett nytt. Det är alltid bra att ha alla uppgifter så färskas som möjligt.

Har du inte tillgång till en dator, skicka ett brev till klubbadressen, eller lämna ett papper på klubben vid någon samling...

De uppgifter som vi vill ha är följande, rakt uppräknade:

Namn, Adress, Postadress, Telefon, Mobiltelefon, Yrke, Personnummer, Callsign, Specialsignal, Vilket år du fick certifikat, Hobbies, Intresse inom amatörradiosektorn, Ifall du vill ha QSL genom QO. Fyll i ALLA dessa uppgifter, Callsign om du har.....

Ingemar Thagesson SMØSYQ

Hej alla radiovänner!

När ni läser detta har vi redan passerat jul och nyår och vi har en lång och spännande termin framför oss med många intressanta föreläsningar, loppisar, Museum Ships Event, S:t Eric, vår egen fielday och distrikt Ø:s gemensamma fielday. När ska vi hinna med vår hobby, radiokörandet? Ja förutom allt detta är det ju också en del tester många vill köra. Vi får inte heller glömma bort att vi utbildar nya radioamatörer – unga som gamla.

Som ni märker så har vi och ni ett fullspäckat program. Problemet kanske är att man inte riktigt vet vad man skall gå på, många av oss jobbar och har familj, då det är svårt att hinna med allt.

Att arbeta i en ideell organisation ställer, anser jag, högre krav och förväntningar på oss allesammans. För att få verksamheten att fungera så krävs det att vi alla ställer upp. Just nu arbetar vi intensivt med att få en egen lokal/ställe att vara på – en plats där vi kan ha vår utrustning framme och att köra radio på våra träffar är en självklarhet, inte ett undantag. En egen lokal/plats att vara på kräver mer av oss alla i föreningen – inte

bara en liten trogen samling som kommer i vått och torrt. Med glimten i ögat och glädje får man allt att fungera!

Vad hände under 2009, kanske man kan fråga sig. Vi hade, precis som kommande år, ett fullspäckat program. Föreningen passade också på att fylla 10 år. Detta firade vi med tårta och minifielday på Riddartorp. Tyvärr var det inte så många som hittade dit – trots bra vägbeskrivning och vackert väder. Helgen innan deltog klubben i Haninge dagen, något vi inte gjort på flera år. Något som vi deltar i varje år är Museum Ships Event i början av juni och fyrhelgen i augusti med efterföljande skeppsfest.

I radiokretsar är de prylmarknader som anordnas av radioklubbar landet över mycket populära – kanske hittar man någon raritet annars är det bara trevligt att träffa sina radiokontakter öga mot öga. Vår prylmarknad var i sedvanlig ordning i oktober med många glada och trevliga besökare, försäljare och funktionärer.

Ett stort tack till alla er som ställt upp och möjliggjort att vi kunnat genomföra våra aktiviteter.

Tårta ska det vara på ett 10-årsjubileum! Gun är inte sen att fixa det mesta. /red's anm.

Detta var bara litet av vad vi sysslats med under det gångna året. Jag hoppas att få se många fler "ansikten" under 2010 och att ni deltar i våra aktiviteter, både som funktionär och besökare.

God fortsättning på det nya året och väl mött 2010! Gun/SMØYDQ

Silent Key

SMØYQH Bengt Olsson lämnade oss hastigt lördagen den 19 december efter en tids sjukdom. Beskedet kom som en fullständig chock för oss som kände honom.

Bengt var den som alltid engagerade sig, speciellt med ungdom. I Handens scoutkår var han en av de drivande, och han ställde alltid upp och entusiasmierade de yngre. Han deltog vid Jota och hajker och har hjälpt många yngre radioamatörer/radioscouter. Hans glada och positiva inställning var medryckande och han hade alltid glimten i ögat. Det var inte utan orsak att han kallade sig för "Galne kocken".

Bengt gick kurs hos oss och blev amatör hösten 2003 och efter kursen erbjöd han oss att laga maten vid kurstillfällena. Hans yrke var just kock. Han har sedan vid många tillfällen ordnat mat vid kurser, julbord och skeppsfester på isbrytaren Sankt Erik.

Det är med tacksamhet och stor saknad vi tänker på Bengt. Hans tomrum går aldrig att fylla. Han blev bara 35 år.

Vila i frid!

En facebook-grupp har bildats till minne av Bengt: <http://www.facebook.com/group.php?gid=232839269160>

Bilden är från hobbymässan 2008 där han tillsammans med Johanna SAØYLJ aktiverar radiostationen.

SMØFIB Bigitta Åström har lämnat oss efter en längre tids sjukdom. Många av de äldre medlemmarna kände henne som en aktiv amatör, QRV bl a från Ryssland.

Tidigare fartygstelegrafist. Vila i frid!

SM5APX Kent Funkvist lämnade oss under hösten. Han hade mångårigt medlemskap i SödRa och var alltid QRV på "425". Experimenterade mycket tillsammans med bl a Bosse/WA. En mycket känd röst i Haninge har tystnat! Vila i frid!

SMØTSC D-star hotspot

är QRV 145.3375 MHz - JO99CF
Denna har liknande funktionalitet som tex IRLP & Echolink. Vanligtvis är den kopplad mot REF005a som är en D-star reflektor som knyter samman flera repeatar i UK. Jag alterernar oxå mellan REF022b (Skandinavisk reflektor) & GB7SF C (2m D-star repeater i Sheffield UK). I framtiden kommer även SKØQO's D-star repeater på 70cm kunna vara inlänkad. Förhoppningsvis kommer även stöd för att själv kunna välja vart man vill länka sig inom en snar framtid.

NEWSFLASH

Nu funkar det att länka sig själv till olika repeatar & reflektorer.

Det funkar att länka till alla reflektorer samt repeaters med D-plus...

Hemsida om Hotspots & kommande projekt är på gång www.d-star.se & Facebookgrupp "D-star Sverige" <http://www.facebook.com/group.php?gid=221815749762>

Frågor besvaras gärna (helst på mail sm0tsc@ssa.se)

73 de SMØTSC Johan

RADIO PÅ LATARE LATITUDER – EN VINTERHÄLSNING FRÅN ALGARVE

Av CT/SB6CD* Roger

En god vän till mig som varit radioamatör i många Herrans år och därför i radiosammanhang bokstavligen behärskar allt mellan himmel och jord, har sagt mig att han tror att en liten ”rapport” från en medlem som kör radio utanför folkhemmet, alltså från undertecknad, skulle platsa i SödRas värderade medlemsblad, det som du nu håller i handen. Spontant ställde jag mig skeptisk till denna fantasifulle tanke och jag är fortfarande inte riktigt säker på att min vän, hur klok han annars än må vara, har helt rätt i att ett dylikt alster från en till åren kommen radioamatör, som tillika tog sin licens först sedan han blivit pensionär, är något som läsarna kommer att ta till sig. Å andra sidan vill jag ogärna göra vännen besviken, nu när vi alla – södertörnare och andra – redan gått över tröskeln till 2010 med alla våra nyårslöften och höga ambitioner. Det skulle inte se bra ut, i synnerhet inte med tanke på vännens position i klubben, för att nu inte tala om hans ställning i svensk amatörradio i stort.

Under det svenska vinterhalvåret bor vi, XYL Britta och jag, numera i södra Portugal, närmare bestämt i det sköna Algarve, i en loj liten fiskeby som heter Santa Luzia, knappt 40 km från gränsen till Spanien. Närmaste tätort är den pittoreska men av hög ålder ärrade staden Tavira, centrum för regionens fiske och viktig för landets produktionen av havssalt. Mellan havet och landbacken sträcker sig ett flera mil långt naturskyddsområde, vilket borgar för att vi just här, i östra Algarve, slipper all exploatering som kan leda till miljöförstörande massturism, en annars vanlig företeelse i dessa sydeuropeiska trakter.

* SB6CD är en specialsignal. Sedan jag flyttade från SMØ till Västkusten är min ”officiella” signal numera SA6AQE.

Levnadsbetingelserna är m a o perfekta för ett nyblivet pensionärspar som fått nog av livets spring och skubb och numera istället framdrar sina dagar sex månader om året bland väderbitna fiskare, rogivande gränder och kafébord under soldränkta parasoller. Men det är radio det skall handla om.

Vi bor högst upp i en fastighet där vi har Atlanten på ena sidan och bergen som en fjärran, blånande kuliss på den andra. QRA locator är IM67EC och antennläget bedömer jag som mycket bra. Fördelarna med att bo som vi är uppenbara, inte enbart för den som vill slippa en lång och kall vinter i Sverige utan även för en radioamatör som vill uppleva radion från en annan horisont, lite närmare ekvatorn, och t ex dra nytta av fria (havs)ytter för att köra DX.

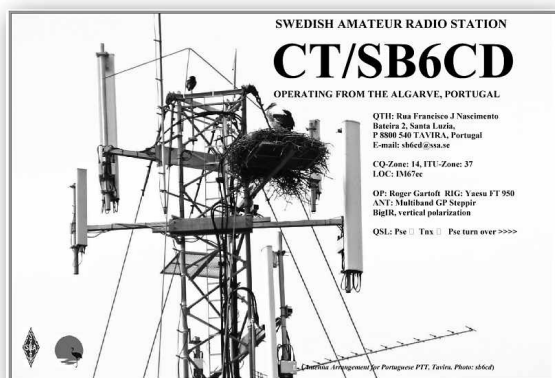
Shacket, med utsikt *dels* över havet, *dels* över takterrassen med dess antennlinor, jordplan (och en och annan tvättlina), innehåller i och för sig inget märkvärdigt: en FT 950, en separat avstämningseenhet MFJ 993B, ett switchat nätaggreat MFJ 4225, ett Interface *Signalink* för digital trafik, ett headset *Heil*, en dito mikrofon upphängd på stativ – en häftig lösning, tro mig – samt en separat högtalare *BHI* med filterfunktion. Och en dator, förstås.

Jag kör normalt ut 100 W, antingen genom en vertikal *Steppir BigIR*, där motorn som driver det inbyggda kopparbandet upp och ner genom antennen tyvärr nyligen kollapsat – detta

sorgesamma faktum till följd av ett tidigare antennhaveri i en vinterstorm 2007 - eller genom en alternativ separat koaxialmatad dipol för 20 respektive 15 meter. Båda antennerna, monterade cirka tio meter över markytan, fungerar utmärkt. Vertikalen, som har 16 jordplan - fyra vardera för 40, 20, 15 och 10 meter – är rundstrålande medan dipolen har sin bästa strålningsverkan i riktning öst/väst. Visst skulle det vara trevligt att försöka sig på andra spännande lösningar, särskilt med trådentenner, men den yta som står till mitt förfogande här för mer yviga antennarrangemang är i praktiken alltför begränsad för att ett sådant projekt skall kunna bli meningsfullt. Därtill gäller naturligtvis att inte enbart ta hänsyn till grannarna utan även till XYLs hårt ställda krav på diskretion i antenskapselerna.

Det är mest av gammal vana som jag nästan uteslutande kör HF här nere. Förutsättningarna för att nå bra resultat, även med enklare utrustning både på in- och utsidan av shacket, är tveklöst goda. Som jag redan nämnt är min vertikalantenn inte längre vad den varit, men den går ändå fortfarande att stämma av och fungerar alltså, om än inte optimalt. Liksom hemma i SM styrs ju radiokörandet här i Algarve i allt väsentligt av en mängd yttre faktorer som vi sammanfattningsvis brukar kalla konditioner, men jag kan samtidigt konstatera att det på det hela taget rör sig ett betydligt större antal DX och andra intressanta stationer i luften här än vad jag är van vid hemifrån.

En för mig typisk radiodag kan börja på morgonen, när det fortfarande är mörkt och tyst i huset, med lite PSK-trafik

SWEDISH AMATEUR RADIO STATION

CT/SB6CD

OPERATING FROM THE ALGARVE, PORTUGAL

QTZ: Rua Francisco J Nascimento
Bateria 2, Santa Luzia,
P 8880-540 TAVIRA, Portugal
E-mail: sb6cd@asa.se

CQ-Zone: 14, IITU-Zone: 37
LOC: IM67ec

QP: Roger Garfoll RHG: Yaesu FT 950
ANT: Multiband GP Steppir
BigIR, vertical polarization

QSL: Pse ☐ Tax ☐ Pse turn over >>>>

österut på 40 meter, ofta med asiatiska Ryssland och ”nya” länder i och ikring Kaukasus. Jag behöver inte ropa och väcker därför ingen. Även forna Jugoslavien, Ungern, Rumänien och andra ”öststater” brukar en efter en dyka upp tidigt på morgonen. Lite längre fram på förmiddagen, efter frukost, kan det bli SSB med Mellanöstern och Afrika, ända ner till Kapstaden, för det mesta på pålitliga 20 meter, men ibland även på andra band i den mån dessa är öppna.

Östasiatiska stationer kan ibland höras riktigt bra men jag har hittills endast lyckats köra några enstaka QSO:n där. Tyvärr nödgas jag konstatera att min signal ofta har svårt att nå fram just i den riktningen, i vart fall när jag kör SSB, i synnerhet som det dessutom ofta snabbt uppstår svårigenomträngliga pile-ups, ett fenomen som kan göra det nära nog omöjligt för den som inte använder slutsteg att bli hörd av DXet. Men detta är ju i och för sig inte så konstigt med tanke på den öronbedövande kackafoni som då brukar lägga sig som en bullermatta över frekvensen.

På eftermiddagen blir det så dags för Amerika, där kondsen, i vart fall på 20 meter, för det mesta brukar vara OK. VA och amrisarna går i regel att köra utan svårighet härifrån och det samma gäller hela Sydamerika, inklusive Karibien. LU, CE, PY, YV och CO är exempel på länder som inte är ovanliga. Framåt kvällen, när det åter bör vara lugnt och tyst i huset, går det utmärkt att gå över till PSK och s a s plocka in den ena nord- eller sydamerikanska stationen efter den andra tills kondsen sakta lägger sig till ro och jag med dem.

Men det är inte bara DX det handlar om, utan Medelhavsområdet går i regel starkt här och det gäller också övriga Europa, inklusive Norden och Sverige. Det är alltid kul, tycker jag, att prata med landsmän och höra hur de har det i det svenska vintermörkrets snålblåst och bitande köld, hi hi. Det är klart att vi kan ha dåligt väder även här – ibland känns det som om vi bor mitt i elementens raseri med kraftiga stormbyar och piskande regn – men vädrets lite skiftande humör brukar ändå rätt snart gå över till förmån för solen, som sällan känns särskilt långt borta här i Algarve.

På måndagar och torsdagar klockan 12.00z brukar jag ha passning för sked på 14315 kc +/- QRM. Kom gärna med om du har tid och lust.

73 de Roger CT/SB6CD

Tja på er!!!

Här är ett projekt som jag håller på med att reparera, det är ett Mora-klocksverk som har ramlat i golvet och gått sönder. Urtavlan var tillbucklad så att jag fick rikta upp den och slipa till den, så att jag kunde lämna in det på lackning. Ja detta verk är kul, det har varit ett verk som gjordes år 1828 och sen kom dom på att dom vill ha ett slagverk också i den och det gjordes 1848.

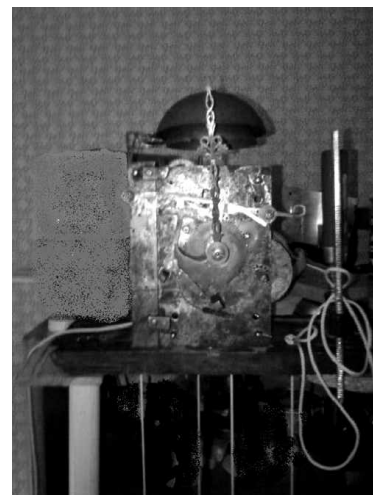
Ja som sagt, jag har fått i gång Mora-klockan så nu tickar och tackar den så fint och den håller tiden som en klocka ska göra. Men jag har ej satt ihop fodralet än, det är nästa steg...

Men sen håller jag på nu med att reparera andra klockor som jag också har fått som har varit misshandlade så att man blir gråtfärdig.

Nu har jag inte mer för den här gången, hoppas att det räcker och att alla får det bra på det nya året...

Med vänlig hälsning 73 de:

Urmakaren Stefan N/ SAØBFN

Moraverket.

Här ett ur som jag har renoverat. Det låg i en kartong i små delar, men nu funkar det utan anmärkning.

Radiodag

Söndagen den 15 nov var det radiodag med olika aktiviteter. Under dagen kördes med signalen SIØGM och ca 150 kontakter avverkades, mest på kortvågen.

Månadstesten på kortvåg kördes sedan med signalen SKØQO.

SKØQO kom på 11 plats i SAC!

Red körde SAC från fieldday Riddarorp i höstas, CW single op 80 m. 18 QSO avverkades vilket gav en 11 placering. (Antal deltagare i klassen: 11 st HI).

Bilden. SödRas förslag till ny hemsida diskuteras på radiodagen.

Det är Christer, SAØBFC och Jan-Olof, SMØIFP webmaster (båda i mitten) som arbetar med detta. Mycket arbete, så hav tålmod. /red

Ibland är världen liten

För några år sedan seglade jag och XYL Anna-Greta, från Utö i Stockholms skärgård till Gotska Sandön. Vår båt är en Nordship som vi haft sedan 1987 och döpt till Vill-Ha-Vind. Hon är lite ”trög” och behöver 4–5 m/sek för att börja röra på sig. När vi startade seglatsen och passerade kobben Storskär utanför Utö, kopplade jag in autopiloten och lade mig i

sittbrunnen för att vila en stund. Jag somnade givetvis och det var inte populärt hos XYL. Hon ville att jag skulle hålla mig vaken och ”se upp” för laxnät och annat i vägen på resan mot Gotska Sandön. Vi har nu hållit på med segling i drygt 32 år, så utkik efter andra båtar, trimning av segel mm. klarade hon galant på egen hand och givetvis sov jag inte hela vägen till Sandön. Vinden kom och gick, så det fick bli med lite hjälp av ”järngenuan” (Motorn. En 2-cyl. VP på 27 hk) mellan varven, för att inte ligga helt still på Östersjön.

I akterruffen på båten, har jag min IC-706 och en AT mod. AH-4. Det isolerade akterstaget fungerar utmärkt som en LW-antenn, om det nu kan kallas LW med ca. 6-8 m längd. Men AH-4:an fixar SWR till näst intill noll och inget. Jag har kompisar och f.d. kolleger i Danmark, och vi hade enats om att försöka få kontakt med varandra under seglatsen. Jag ropade i tur och ordning på 3.610 MHz efter OZ9HF / Hans, OZ9PO / Poul och OZ1DTP / Ove. Plötsligt fanns alla tre i min högtalare och jag läste dem med 5.9. Jag fick 5.9. tillbaka av Hans och Poul medan Ove rapporterade mig 5.7. Det gick som på räls och vi hade ett långt och trevligt ring-QSO. Och jag, SM5CBV som MM.

Efter ca.10 timmars seglats från Storskär var vi framme vid Gotska Sandön. Ett kärt återseende efter några år då vi tidigare var på besök i samma vatten. Med ekolodet som hjälp, gick vi in mot land tills vi hade 4 meter djupt vatten (ca. 2 meter under kölen) och ankrade. I stort allt vi hade i båten av ankare fick ”gå över bord” eftersom botten består av tillpackad sand och mer liknar ett marmorgolv. Inget ankare biter, det är enbart tyngd som gäller. Jag dök sedan ner på 4 meters djup för att se till allt vi hivat i och att det fungerade som ankare. Allt låg fint och vilade på ”marmorgolvet” och Vill-Ha-Vind låg säkert på svaj, 200 meter utanför Gotska Sandöns västsidan. Vår pos. 58° 22 90 N

och 19° 10 87 E. Med VHF-radion anropade jag vakten på ön och anmälde vår ankomst och vilka vi var ombord. Inga problem! Jollen i land och promenader, i mängder av sand. Men...fint!

Tyvärr blev vistelsen på Gotska Sandön inte så långvarig denna gång. På natten blåste det upp från VSV med 6 m/sek och Vill-Ha-Vind draggade. Med pålandsvind är det inte kul att ligga nära kusten på Sandön, så vi beslöt att lämna platsen och dra ner mot Fårö. Klockan 03.30 i den ljusa julnatten lättade vi. Med motorgång och efter 35,5 M var vi på pos. 57° 51 82 N och 19° 03 69 E = Fårösund. Efter en stunds vila och frukost, ville vi besöka duschen på Fårösunds Marina & Hotel. I kön in till dusch och toa, stod en tjej som frågade om vi också kom från Sandön, vilket hon hade gjort, men då med den större passbåten på morgonen.

Hon var stockholmstjej berättade hon, men sedan en tid numer boende i Ulricehamn. Hon frågade om jag hade varit där någon gång. Nej sa jag, men jag brukar prata på kortvågsradio med en kille som bor där. Han är radioamatör och läser en bulletin varje söndag. Vad heter han, frågade tjejen. Carl-Gustaf ”Cege” Castmo med signalen SM6EDH svarade jag. Det är inte sant...nästan skriker tjejen! Jo, vad jag känner till så är det så, kontrar jag. Ja, ja men det var inte så jag menade kom det från tjejen, som nu såg lätt chockad ut. Vet du vad han gör nu, frågade hon mig. Ingen aning! Jo...han tar in min post och vattnar mina blommor, han är nämligen min granne.

Som man brukar säga: Ibland är världen liten.

Efter ovan berättade händelse, besökte jag Cege / SM6EDH i Ulricehamn flera gånger, fick en kopp kaffe och handlade i hans lilla garagebutik Pryntronic. Vi talade också om hans granne (tjejen i Fårösund) som efter en tid flyttade från huset och gatan i Ulricehamn. Händelsen

som sådan, tyckte även Cege var kul och lite märklig. Han nämnde ofta när vi träffades. ”Ja du.....Ibland är världen liten”.

I mer än 33 år var Cege / SM6EDH bulle-läsare för SM6SSA. Av olika skäl och orsaker ville han sedan inte fortsätta med den uppgiften. Carl-Gustaf ”Cege” Castmo gick ur tiden och blev Silent Key 2006.

Bruno /SM5CBV

Trådlöst headset ger frihet

Jag brukar använda hörtelefoner (headset) när jag kör radio och konditionerna är lite knackiga. Det hjälper mina gamla öron att lättare höra vad det är som ”låter” och jag stör heller inte omgivningen. Men.....efter några tillfällen med sladdanslutna hörtelefoner, då jag behövt resa mig från stolen och nästan dragit ner riggen i golvet och själv blivit irriterad på mitt dåliga minne, har jag nu övergått till ett trådlöst ”obundet” system.

Det är av fabrikat Thomson, typ WHW 5400 (Bild 1.) och de använder 863 MHz som frekvens. Med dessa kan jag nu bekvämt luta mig tillbaka och njuta av både SSB och CW. Vidare kan jag också röra mig fritt i huset och lyssna på ex.vis Bullen, medan jag ”småfnular” med något off side eller (utan att gå in på detaljer) klarar av något akut behov. Det finns mycket att välja på bland trådlösa hörtelefoner / Headset, pris och kvalitet varierar.

Bruno/SM5CBV

Så kan det gå !

En kille som inte hade den bästa ”handstilen” i ett CW-QSO, fick av motstationen förkortningen QSD (er teckengivning är dålig). Han blev sur ”hängde sig på nyckeln” skickade ett låååååå tecken och slog sedan snabbt: Här får du en lång j...I, dela upp den som du vill ha den + @

Bästa 73 de SM5CBV / Bruno

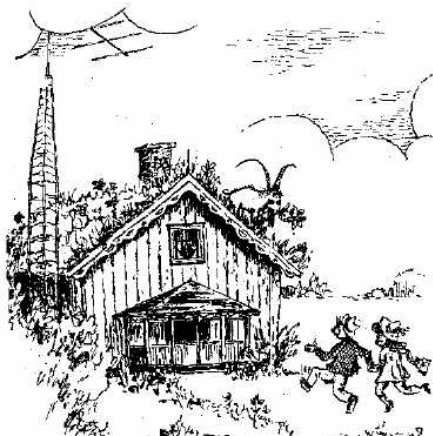

Bild från SVARK-nytt SM7LD 1971

Egen klubbstuga – Dröm mot verklighet ?

Det här är en enträgen vädjan till dig som medlem att du hör av dig !

Berätta gärna i några korta ord vad du själv tycker och hur du skulle vilja utnyttja en klubbstuga. Kanske i skön natur, kanske med möjligheter till bad o friluftsliv under sommarhalvåret? Och naturligtvis att kunna köra radio året runt med bra utrustning, ja till och med, om det vill sig, kunna köra fjärrstyrt utan störningar på kortväg från ditt eget hemma-QTH i stan eller tätort? Klubbtester med gemytlig samvaro kan bli verklighet? Fielddays, både höst och vår, på eget område blir en naturlig del av verksamheten. Möjligheterna är många, men kräver också att många ställer upp med frivilliga insatser.

SödRa:s styrelse tillsatte under våren 2009 en arbetsgrupp för att försöka realisera frågan om en egen klubblokal. Gruppen består av Göran Eriksson SM5XW, Ingemar Thagesson SMØSYQ och Robert Malmqvist SMØTAE.

Vi har bearbetat flera förslag, men de flesta har "spolats" med anledning av olika uppenbara olägenheter, bl.a. radioläge och kommunikationsmöjligheter.

Två projekt finns f.n. på arbetsgruppens agenda. Vi kan kalla dem "B" och "G".

Av förhandlingstekniska skäl kan vi här inte göra en detaljredovisning utan får göra beskrivningar i allmänna ordalag.

Projekt B är en äldre stuga, vackert belägen på en mindre tomt som ägs av Haninge kommun i ett icke stadsplanerat område. Vi har i en skrivelse till kommunen, på deras egen begäran, framställt önskemål om ett nyttjanderättsavtal på vissa villkor. Underhandskontakter ger vid handen att det kan ta

lång tid att få klarhet i hur kommunen ställer sig till fastigheten och till våra önskemål. Om byggnaden kommer att bevaras måste kommunen sörja för upprustning p.g.a. inre fuktskador och en inte godkänd skorstensstock.

Fastigheten ligger relativt centralt med goda bussförbindelser. Ett fåtal bilar kan parkeras på anslutande väg, men parkeringsplatser finns i närheten. Det centrala läget har både för- och nackdelar. Radioläget är inte det bästa med högre terräng i två väderstreck. Vid kontroll har inga radiostörningar konstaterats. Ett mindre antal träd finns för antennuppsättning. Stort, näraliggande naturområde. Disponibel inomhusyta är ca 87 kvm i två plan. Utrustat kök finns.

Totalyta 87 kvm fördelat på 65 kvm på undervåningen; rum på 31 kvm, Kök 14 kvm, rum 7 kvm, hall och vattentoa 13 kvm. Övervåningen: 22 kvm; 3 rum på ca 11 kvm, 7 kvm och 3 kvm med en höjd av 2 meter sedan tillkommer ytan som är lägre pga taklutning, lämpligt som shack och förrådsutrymme.

Tillträde och hyreskostnad f.n. ovisst.

Projekt G är beläget med sjöutsikt i skärgården ca 15 km från Handen och med bra anslutningsvägar. Bussförbindelser finns, men turtätheten är gles. Stora parkeringsytor. Möjlighet till uppställning av t.ex. husbilar i omedelbar närhet. Tillgång till strandområden och badstrand inom ca 100 m. Stort, naturskönt kringområde med gott om träd för antenner. Klubbstuga, ca 70 kvm i ett plan med stor, fungerande öppen spis.

1 rum med öppen spis på 50 kvm + kök 10 kvm +dusch 2 kvm +toa 1,4 kvm + hall 6 kvm. Förråd 1 kvm.

Ett mindre uthus (förråd 6 kvm) tillhör stugan. Härutöver förrådsutrymmen på stugans vind.

I samband med de aktuella projekten för klubbstuga har det varit viktigt att avgöra om de platser där stugorna ligger är störningsfria områden. Resultaten vid våra undersökningar har varit till belåtenhet och några störningar från omkringliggande fastigheter eller andra installationer har inte kunnat konstateras.

Jan-Olof SMØFP har haft med sin FT-817-ND praktiskt förpackad i en aluminiumväska samt anpassade antenner för olika amatörradioband.

/Göran -XW

Möjlighet finns till avskärmade utrymmen för schack mm. Nylagt yttertak. Endast sommarvatten samt Separett villatoa. Inventarier i form av bord, soffor och stolar samt förvaringsskåp ingår. Utrustat kök med avlopp finns. Radioläget havsnära är idealiskt. Vid kontroll har inga radiostörningar konstaterats. Hela fastigheten kan hyras till en inte oöverkomlig kostnad. Tillträde kan ske under våren 2010.

Båda projekten innebär att klubben står för inre och yttre underhåll.

Med tanke på ett sådant åtagande vill vi gärna få medlemmarnas besked om vilka frivilliga insatser ni kan bidra med t.ex. avseende snickeri, målning, elinstallation, gräsklippning, tårdfällning mm, mm.

Efter ytterligare kontakter med våra förhandlingspartners samt gjorda kostnadskalkyler kommer arbetsgruppen att föreslå styrelsen hur vi går vidare.

Skriv eller ring till någon av oss i "arbetsgruppen för klubbstuga" och berätta vad du kan ställa upp med och vilka önskemål du själv har. Adresser och telefonnummer till oss finns på SödRa-bladets sista sida. Välkommen med dina synpunkter så fort du kan!

/ Göran -XW

Arbetsgruppen består av:
SM5XW Göran . 08-500 288 18
SMØSYQ Ingemar 08-590 800 21
SMØTAE Robban 08-742 10 76

Mätningar med FT817. På undre bilden bistår Rolf SM5MX.

Dipol matad med stege

En utmärkt multibandantenn som är lätt att göra

Av Rolf T Salme, SM5MX

Det här är en klassisk antenn, som med måtten nedan fungerar väl på alla band mellan 80 och 10 meter. Genom att mata antennen med en sk stege blir förlusten i nedledningen ytterst ringa, alltså klart mindre än med en koaxialkabel. Denna antenn, som du lätt gör själv, är heller ingen kompromiss, som t ex den aningen märkliga G5RV-antennen. En stegmatad dipol måste matas via en antennavstämningseenhet (även kallad ATU, tuner, matchbox m m)

Stege: vad är det & varför?

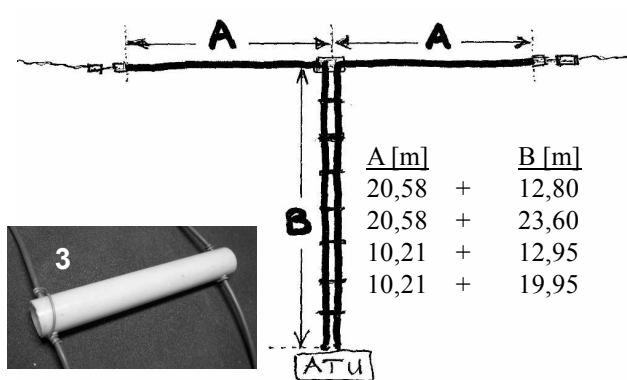
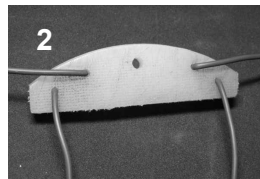
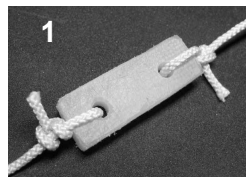
En stege i antenssammanhang är en matarledning som ser ut som - en stege. D v s två ledare som hålls på visst avstånd från varandra med någon form av spridare - stegpinnarna. Om du kan hänga din stege någorlunda fritt, så att den på vägen mellan antennen däruppe och din ATU inte ligger emot t ex plåttak, hänggränor, fönsterbleck och fönsterbågar av metall, är det en utmärkt lösning, som har flera fördelar.

Du kan oftast stämma av en stegmatad dipol över hela kortvägen, medan alltså en dipol matad med koax i princip endast fungerar på ett enda band. Förlusterna i en stege kan vara så låga som 3 dB per kilometer, d v s helt försumbara i en normallång nedledning, medan du redan i en relativt kort bit koax upp till en antenn kan tappa flera dB, t o m vid perfekt anpassning.

Fördelen med koaxialkabel är å andra sidan att det inte gör något om den ligger emot andra föremål. Koax kan också dras inuti ventiltrummor etc, vilket alltså inte fungerar med en stege.

Mått

I figuren kallas dipolens delar för A och B. Dipolen - radiatorn - består således av 2 st bitar kallade A, som hålls ihop av en isolator i mitten, där stegen - matarledningen, B - är ansluten. Alltså vänster tråd till vänster halva o s v. För att antennen skall gå att stämma av på amatörbanden 80 - 10 m, brukar man rekommendera någon av de fyra kombinationerna av A och B enligt vidstående bild. Som du ser, kan denna dipol i princip göras i två olika storlekar, "två gånger tjugo" eller "två gånger 10".

Välj själv det som passar dig på bredden och höjden!

Både A och B kan göras av t ex 1,5 kvmmms RK installationstråd, alltså isolerad tråd.

Isolatorer

Jag brukar tillverka såväl änd- som mittisolatorer genom att såga ut bitar från en skärbräda av plast, se bild 1 och 2.

Pinnarna i stegen brukar jag göra av sk VP-rör, som normalt används för att lägga in ledningar i väggar. Se bild 3. Jag sågar till bitar som är 11 cm långa och borrar sedan hål för RK-kabeln 0,5 cm från varje ände. Det brukar bli lagom med 80-90 cm mellan pinnarna i stegen. För att de skall hållas på plats kan man naja fast dem med en bit kopplingstråd, se bild 3 igen.

Upphängning

Antennen bör hänga så högt och fritt som möjligt. Om du hänger upp antennen horisontellt och använder ett eller flera trån som fästpunkter, måste du tänka på att ha någon form av fjädring så att antennen inte slits sönder när det blåser.

Om du bara har en fästpunkt, kan du sätta upp den som ett "Inverted V", alltså som ett upp- och nedvänt V med mittisolatorn högst. Du borrar då lämpligen ett hål i mittisolatorn för en lina som du kan hissa upp ditt V i. Man brukar säga att benen i ett Inv V inte bör bilda mer än 45 graders vinkel mot marken.

Stegen bör hänga så lodrätt som möjligt men kan också dras en del åt sidan och klarar även smärre böjar.

Jag har goda erfarenheter av att hänga upp dipoler i den typ av polyestersilkelinor, som bl a säljs av Biltema.

Avstämning

Din ATU bör vara balanserad eller åtminstone ha en balun i utgången för att stämma av denna symmetriska antenn. Antennen måste alltså stämmas av på respektive band så att din SVF-mätare helst visar 1:1. Avstämningen måste nog också efterjusteras, när du förflyttar dig över t ex 80 meter. På det bandet är också den längre varianten - "två gånger tjugo" - att föredra.

Måtten ovan är tagna ur Karl

Rothammels klassiska Antennenbuch, som gavs ut innan vi hade WARC-banden.

Om du skulle ha problem att stämma av på t ex 30-metersbandet, föreslår jag att du provar att förlänga stegen med någon dryg meter.

Lite överkurs: om du har ett antal längre trådar på marken utlagda som motvikt, jordplan, kan du även köra antennen på 160 meter genom att sno ihop stegens ledare längst ned och mata den som en longwire, d v s utan balunen men med jordplanen anslutna till ATU:ns jord. Det funkar faktiskt rätt hyggligt.

I luften

Men kan en så enkel antenn verkligen fungera? Den saknar ju helt stubar, traps och hemlighetsfulla, förseglade plastboxar märkta "Patent pending" o dyl. Jo, faktiskt. Jag har mycket goda erfarenheter av stegmatade dipoler som utmärkta allroundantennor, som dessutom inte kostar mycket att göra. Du hittar delarna på hyllorna hos Clas Ohlson, Biltema o s v (vissa t o m hemma i köket).

Det finns också klara och allmänt vedertagna tekniska förklaringar till att antenner som dessa fungerar. I QTC 12/09 kunde man sålunda lära sig åtskilligt om bl a stegar i den utmärkta artikeln "Kontroll av fasläget i stegmatare plus lite annat" av SM7CBS.

Själv har jag mest använt den längre versionen, d v s "två gånger tjugo". Med 50 W CW har jag kört alla kontinenter på de klassiska banden, alltså även på 80 meter. Man gör det kanske inte första veckan eller första året man är igång - men det går! Lycka till.

Referenser

- "Der Doppel-Zepp", Antennenbuch, Zweite Auflage, av Karl Rothammel, DM2ABK
- HF Antennas for all locations av L A Moxon, G6XN
- Kap. 5, ARRL Antenna Book, 14 Edition, ARRL
- "Är G5RV en multibandantenn?", Myter inom amatörradion, av SM6ENG, www.esr.se

SAC-testen och "Utmärkt förening"

Scandinavian Activity Contest SSB 2009 blev en stor triumf för Sverige, som med hygglig marginal slog Finland. Uppmaningar att delta hade gjorts i god tid före testen genom både QTC och olika hemsidor och det är på sin plats att rikta ett stort TACK till de som bidrog att informera. Resultatet lät inte vänta på sig, framför allt genom deltagande av många som inte är utpräglade "contesters" och som inte heller har någon stor vana att köra test.

Den aktuella helgen var både jag och Jan-Olof -IFP sedan tidigare inbokade att delta i ett seminarium som Haninge kommun/Fritid arrangerat inom ramen för projektet "Utmärkt förening".

SödRa har under året deltagit i den utbildning som kommer att krävas för att

föreningar i Haninge skall få använda kvalitetsstämpeln med samma namn i olika sammanhang, t.ex. på vår hemsida. Inom ramen för utbildningen har deltagande föreningar tagit fram dokument avseende Verksamhetsidé, Målsättning/Vision, Värdegrund, Jämställdhet och Droppolicy. Dessa dokument, som ännu inte är helt färdigställda, kommer att publiceras i SödRa-bladet 2-2010.

Nåväl, nu åter till SAC-testen-SSB-09, som jag själv bara kunde delta i under några få timmar. Upplevelsen att vara med och bli "jagad" hör ju inte till vanligheterna här i Skandinavien. Lite av den lyckoupplevelse jag hade som intressant prefix, då jag på 90-talet körde radio från Kenya med signalen 5Z4XW, infann sig snabbt efter några få QSO'n.

Jag deltog med min testsignal SMØX i "multiband single operator low power-klassen" och fick placeringen 69 av 109 insända loggar. Mitt eget resultat i SAC var inget att skryta med, men känslan av att ingå i "Team Sverige" i jakt på poäng för att vinna den Skandinaviska landskampen, var stark. Den unnar jag er alla!

(forts nästa sida)

QSL-service

Södra's QSL-hantering 2009.

Tack för åter ett roligt år med era QSL i klubben.

Jag har sorterat många tusen kort till många av er, exakt kan det väl inte bli men som jag har räknat, är det 4370 (3635) till 111 (81) olika amatörradiosignaler som går till klubben, däribland scoutklubbarna, Sankt Erik, Finngrundet... (2008 års siffror inom parentes).

Uppdelade i 3 grupper har 99 privata signaler fått QSL, 8 scoutklubbs-signaler, 4 egna klubbssignaler (SKØQO, 7SØSFJ, 8SØHM, 8SØHRA) fått kort.

I siffror fick de 99 privata 3270 kort, 8 scoutsignaler 75 kort och 4 klubbssignaler 1025 kort.

Vi får tacka QSL-sorterarna på SSA som sarsorterar våra kort till våran klubb så att vi får dem extra snabbt.

Vi har Hasse -BYD att tacka för sorteringen och loggningen av våra QSO:n och QSL-andet från de museibåtar som vi aktiverar, Hasse kollar QSLn och håller rätt på att alla får som vill ha QSL från de signalerna.

Glädjande är också att många nya amatörer har kommit igång med att skicka och få QSL-kort. Får ofta skriva in SA-signaler på vår hemsida där man ser vilka som har QSL kort att hämta.

Så över till lite statistik:

De som under året fått mest QSL-kort som under år 2009 gått genom klubben är SMØDEJ (508 kort), SMØBRF (335), SMØDSF (314), desamma som föregående år men i en annan ordning. På 4e o 5e plats ligger två nya signaler SAØBDK (224 kort) och SAØAEK med 160 kort. Kul att våra "nya" amatörer kommer igång med bl a kortväg och använder SSA:s QSL-verksamhet.

Av de 99 privatpersoner som fått QSL kort genom klubben är det 70 st som har fått mindre än 20 kort.

Jag har även en stor låda med de QSL som klubben SKØQO får. Vi har under året fått QSL-kort från några nya länder med fortfarande en bra bit under 100 st som är gränsen för att söka DXCC.

Vore kul att försöka få några nya länder till under 2010, även ifall förhållandena varit svåra vid Kvarnbäcksskolan.

Men vi har ju möjligheten att köra vid Fielddays om vi inte är mer än 50 km fågelvägen från skolan som just nu räknas som hemma-QTH.

Vore lättare och roligare att köra om vi får tag i ett användbart eget QTH, vilket styrelsen arbetar med, men ännu har vi inte riktigt hittat eller fått tag i det som passar klubbens verksamhet bäst.

Till avslutning gör jag som förra året; uppmanar er till följande Upprop!!

UPPROP !!

Jag skulle gärna vilja ha in ett nytt önskemål från ALLA som vill ha sina QSL-kort via SKØQO:s service.

Fyll i formuläret till vårt nya medlemsregister där även frågan ställs ang QSL-kort. <http://www.sk0qo.se/form/medlem/index.htm>

För att få QSL-kort genom SSA så måste man givetvis vara medlem där, och detta är ju en service som klubben gör åt SSA.

ÄVEN några andra amatörer som ej är medlemmar i klubben har vi från SSA fått QSL-kort till, för att de bor i närheten av klubben. Känner ni någon av följande eller bara råkar möta dem så meddela dem att de kan komma och hämta sina kort i Kvarnbäcksskolan, eller om NI vill förmedla dem till dem.

Dessa amatörer är:

**SM5AGB Staffan, Tyresö,
SMØASB Stefan, Tyresö,
SM5BTG Lennart, Tyresö,
SMØDBY Per-Olof, Västerhaninge,
SMØDRK Lennart, Handen,
SMØDZF Helge, Tyresö,
SMØONL Björn, Haninge,
SMØMCE Bjarne, Tyresö,
SMØMFG Björn, Tyresö,
SMØNHL Alf, Haninge,
SMØUGZ Sven, Haninge,
SMØWAE Curt, Vendelsö**

QSL hanteringen i SKØQO
Ingemar Thagesson SMØSYQ

(forts från föregående sida)

Jag vet att vi var fler i klubben som deltog och det skulle vara intressant att få med era synpunkter i nästa nummer av klubbladet inför höstens utmaning! Skriv några rader till redaktör Lasse - FDO. Han och många fler kommer att uppskatta bidragen och vi gör god PR för att många skall delta!

Många bäckar små...

Min appell blir: Ta fram almanackan redan nu och planera in för att delta i SAC hösten 2010.

Info hittar ni bl.a. på www.sk3bg.se/contest och på www.sactest.net

Kanske kan vi som sporre få SödRa:s styrelse att sätta upp några individuella priser för de bästa inom klubben? Kanske kan vi som klubb också delta från egen klubbstuga med signalen SKØQO? – Det vore väl en ”höjdare”!

God fortsättning på ett aktivt radioår 2010 önskar

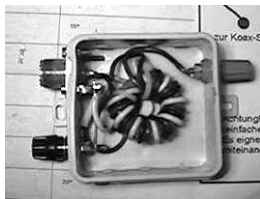
Göran - SM5XW

Magnetic Longwire Balun 9:1

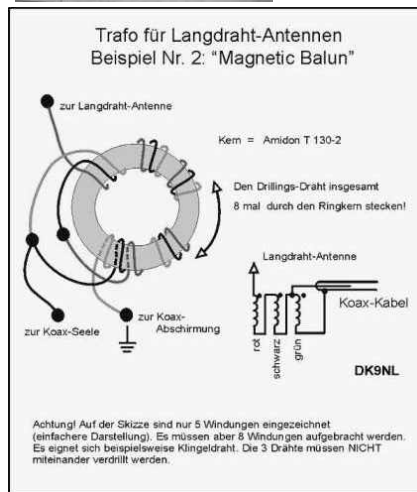
Kärna Amidon T130-2. (finns bl a hos Corecom/SM5BOQ 08-581 727 39)

Beskrivning finns på:

<http://www.qsl.net/dc2wk/long.html>

73 de
SMØYDO
/Lasse

QTH-locator

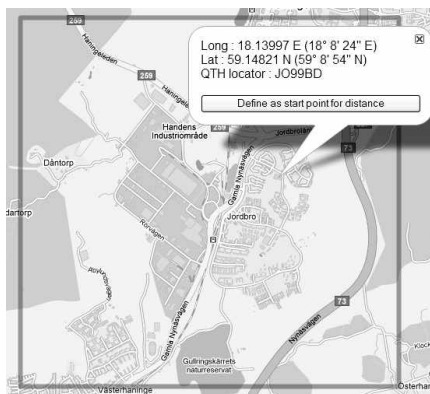
Det finns många sätt att ta reda på en locator, denna karta är ett enkelt sätt.

En Google-karta där man kan skriva in locator eller peka på kartan.

Användbart.

Ett tips från SM5ADI

<http://f6fvy.free.fr/qthLocator/fullScreen.php>

Postadress:

Box 188, 136 23 Haninge
PG 68 05 89-9

Möteslokal: Kvarnäcksskolan,
Mostensvägen 4, Jordbro.

Möten varje onsdag, öppet från kl
18.30, start kl 19.30. Se programmet.

Medlemsavgift: 200,-/år, 100,- för fam-
iljemedlem, ungdom t o m 20 år, 75,-.

Från 1 juli halva avgiften för nya med-
lemmar.

Från 1 november gäller nästkommande
års avgift för resten av året och för kom-
mande år.

Internet:

www.sk0qo.se eller www.sk0qo.com
e-mail: sk0qo@ssa.se

Bulletin och QO-nät: Varje söndags-
kväll kl 20.30 SNT/SST på kanal
R3x: 145.6875 MHz./RU6: 434.750
MHz (shift minus 2 MHz)

Kortvågsnät: Söndagar kl 10.00
SNT/SST på 3633 kHz +/- QRM

QRS-nät: Telegraf. Lördagar kl
14.00 SNT/SST på 3545 +/-5 kHz

Repeater SKØQO/R

R3x - 145.6875 MHz för 2 m, eller
RU6 - 434.750 MHz ”Shift minus 2.0
MHz” för 70 cm.

Båda repeatrarna är sammanlänkade
och kan aktiveras från valfritt band.
Öppning DTMF-0 eller 1750-ton.

Repeater SKØQO B, D-star

Provdrift på 434.450 MHz, shift + 1.6
MHz.

Södertörns Radioamatörer

Styrelse

Ordf	SMØYDQ	Gun Ahtola	08-745 06 46
vice Ordf	SMØSYQ	Ingemar Thagesson	08-590 800 21
Sekr	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	08-500 102 60
Kassör	SMØNUE	Karl-Erik Färdigh	08-777 24 52
Undomsl.	SAØAEX	Alexander Sagström	08-551 577 87
Ledamot	SM5XW	Göran Eriksson	08-500 288 18
Ledamot	SMØIFP	Jan-Olof Nilsson	08-447 76 01
Suppl	SAØAPH	Petri Helmros	08-531 757 83
Suppl	SAØAEK	Stefan Sagström	08-551 577 87

Funktionärer

Mtrlförv yttre invSMØSDN	Leif Bengtsson	08-500 402 48	sm0sdn@telia.com
Mtrlförv inre inv SAØBFN	Stefan Nilsson	08-52011636	spgilsson@teliamail.com
QSL-verksamhet SMØSYQ	Ingemar Thagesson	08-590 800 21	qsl@sk0qo.se
Ungd+JOTA SAØAEX	Alexander Sagström	08-551 577 87	alexander.kyrkskolan@telia.com
Bulle/QO-net SMØWQT	Thomas Engström	070-767 00 81	sm0wqt@ssa.se
Repeaterförest. SMØYIX	Mats Idén	08-777 19 24	mats.iden@home.se
Webmaster SMØIFP	Jan-Olof Nilsson	08-447 76 01	webmaster@sk0qo.se
Kursadministr. SMØYDQ	Gun Ahtola	08-745 06 46	sm0ydq@ssa.se
Lärare Teknik SMØXLP	Raymund Band	08-500 216 47	sm0xlp@band.se
Lärare Telegraf SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	08-500 102 60	sm0fdo@ssa.se
Fyrtest+museiship SAØAPH	Petri Helmros	08-531 757 83	petri.helmros@bredband.net
Månadsmöten SMØIFP	Jan-Olof Nilsson	08-447 76 01	sm0ifp@sk0qo.se
SödRa nyh.blad SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	08-500 102 60	sm0fdo@comhem.se
Revisor SMØEYT	Börje Carlsson	08-500 224 38	borje-carlsson@tele2.se
Revisor SMØDXG	Anders Eltvik	08-776 23 11	sm0dxg@ssa.se
Valberedning SMØTAE	Robert Malmqvist	08-742 10 76	robert.malmqvist@telia.com
	SMØAOM	Karl-Arne Markström	08-91 81 24
	SMØXMX	Ronny Byström	08-742 34 25
	SMØFOB	Kjell Bergqvist	08-500 219 94

Söd Ra